

SBMIs remissvar avseende Nytt system för företagens miljörapportering

Sveriges Bergmaterialindustri (SBMI) är branschorganisationen för producenter och leverantörer av bergmaterial samt branschens underleverantörer. Föreningen samlar cirka 90 procent av den svenska bergmaterialindustrin. SBMIs uppgift är att samla och stärka svensk bergmaterialindustri, samt tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen i branschrelaterade och näringspolitiska frågor.

Bergmaterialindustrins företag omfattas i mycket hög grad av krav på miljörapportering och berörs därmed direkt av förslaget om ett nytt system för företagens miljörapportering. Branschen omfattar sammantaget över 1 000 anläggningar inom det nuvarande miljörapporteringssystemet, där varje anläggning motsvarar ett täktillstånd eller en täkt. De förändringar som föreslås har därför stor betydelse för våra medlemsföretag, både ur ett administrativt och ett verksamhetsnära perspektiv. Trots detta har SBMI inte formellt beretts möjlighet att yttra sig inom ramen för remissförfarandet. Mot bakgrund av förslagets konsekvenser för branschen väljer SBMI ändå att lämna synpunkter i denna remiss. SBMI önskar att yttrandet beaktas och publiceras tillsammans med övriga remissvar. Yttrandet är avgränsat till de delar av förslaget som särskilt berör bergmaterialindustrin.

Inledning

SBMI delar Naturvårdsverkets och länsstyrelsernas bedömning av att det nuvarande systemet för företagens miljörapportering, Svenska miljörapporteringsportalen (SMP), inte längre fullt ut motsvarar näringslivets behov eller dagens krav på effektiva och ändamålsenliga digitala lösningar. Systemets tekniska begränsningar, i kombination med bristande användarvänlighet och begränsade möjligheter till vidareutveckling, innebär i dag en onödig administration för många verksamhetsutövare.

Bergmaterialindustrins företag verkar i en miljö där kraven på rapportering och informationslämnande successivt ökar, samtidigt som behovet av regelförenkling, förutsägbarhet och effektivisering är stort. Mot denna bakgrund är det centralt att miljörapporteringen utformas på ett sätt som minimerar administration, undviker dubbelrapportering och möjliggör återanvändning av redan inrapporterade uppgifter, samt säkerställer åtkomst till historiskt inrapporterade uppgifter.

Vi ser därför positivt på ambitionen att utveckla ett nytt, sammanhållet och framtidssäkert system för företagens miljöinformation och rapportering. Ett väl fungerande digitalt system har potential att skapa betydande nyttor för näringslivet genom tydligare strukturer, bättre vägledning och mer enhetlig tillämpning mellan olika tillsynsmyndigheter. Det är samtidigt viktigt att systemet utformas så att det även stödjer SGU:s statistiska uppföljning och möjliggör regional samt kommunspecifik redovisning. Detta förutsätter att de ingående uppgifterna struktureras på ett sätt som medger sådan uppföljning framöver. Samtidigt kan det bidra till ökad kvalitet i den miljödata som samlas in och därmed bättre förutsättningar för uppföljning, tillsyn och långsiktiga miljöbedömningar. För att

denna ambition ska kunna realiseras är det avgörande att systemet utformas med ett tydligt användarperspektiv och i nära dialog med de verksamhetsutövare som berörs.

Anmälningsskyldig anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter

Naturvårdsverket och länsstyrelserna föreslår att miljörapporter från anmälningsskyldiga anläggningar för sortering och krossning av berg och jordarter ska lämnas in och hanteras på samma sätt som övriga miljörapporter (avsnitt 5.4.3). Detta förutsätter att nuvarande särreglering i miljörapportsföreskrifterna tas bort. Förslaget syftar till att förenkla regelverket och möjliggöra en enhetlig digital hantering.

SBMI uppfattar att förslaget inte bör tolkas som att en generell eller obligatorisk rapporteringsskyldighet införs för dessa verksamheter. Samtidigt ser vi positivt på att, i de fall en tillsynsmyndighet bedömer att behov finns av att begära in sådana uppgifter, rapporteringen sker via det nya systemet. Detta skulle bidra till en samlad, transparent och effektiv hantering av miljödata samt minska risken för parallella lösningar och olika lokala tillämpningar.

SBMIs medskick till den fortsatta processen

Samtidigt vill SBMI lämna följande medskick som bedöms vara viktiga för att det nya systemet ska fungera väl i praktiken och uppnå sitt syfte ur ett näringslivsperspektiv:

- Vid framtagandet av det nya systemet bör användarvänlighet vara i fokus. Det är avgörande att systemet är intuitivt, tydligt och anpassat till företagens praktiska rapporteringsarbete. Det måste även ges tillräcklig tid för testning och pilotdrift, inklusive branschspecifik testning, innan systemet tas i skarp användning. I detta sammanhang bedöms användning av tjänstedesign och användarcentrerade utvecklingsmetoder vara lämpligt för att säkerställa ett funktionellt och användarvänligt system.
- Det är av stor vikt att övergångsperioden mellan nuvarande system och det nya systemet hålls så kort som möjligt, för att undvika parallella rapporteringslösningar och därmed risken för dubbelrapportering och ökad administration.
- Vidare är det viktigt att historiska data från SMP fortsatt är tillgängliga för både verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Tillgång till historiska uppgifter är nödvändig för uppföljning över tid, jämförelser och analys.
- Vi ser även positivt på om systemet möjliggör att verksamhetsutövare kan generera egna sammanställningar och rapporter i lämpliga format, vilket kan underlätta företagens uppföljning, rapportering samt kommunikation.
- Förslaget innehåller i nuläget inga detaljerade förslag på lösningar. Branschen besitter dock stor kunskap och lång erfarenhet från användningen av SMP, och vi ser gärna att denna kompetens tas tillvara även i det fortsatta arbetet. SBMI bidrar gärna aktivt i utformningen av det nya systemet för att säkerställa att det fungerar väl i praktiken.
- Slutligen vill vi framhålla att vissa tillsynsmyndigheter i dag efterfrågar miljödata även i de fall där det inte föreligger ett uttryckligt lagkrav. Vi förespråkar att sådan rapportering fortsättningsvis hanteras inom ramen för samma system, i syfte att skapa en samlad, effektiv och enhetlig rapporteringsprocess för företagen.

Fortsatt dialog och utveckling

SBMI ser det föreslagna systemet som ett viktigt steg mot en mer ändamålsenlig, effektiv och användarvänlig miljörapportering. För att uppnå de avsedda nyttorna är det enligt vår bedömning avgörande att näringslivets praktiska erfarenheter och behov tas tillvara i den fortsatta utvecklingen och införandet av systemet.

SBMI och våra medlemsföretag bidrar gärna fortsatt i dialog och utvecklingsarbete för att säkerställa att det nya systemet blir ett fungerande och väl accepterat verktyg för såväl verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheter.

Stockholm 2026-01-23

Mårten Sohlman
VD SBMI

Lisa Sennström
Hållbarhetschef